

10/387

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 03.06.2009
Sayı: 2009/3655

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

Gerekçesini ekte arz ettiğimiz “Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO)’ın
ülkemize Girişi, Üretimi, Tüketimi, Dünyadaki uygulamalar ve Gerekli Önlemlerin Alınması”
amacıyla Anayasanın 98 ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis
Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.02.06.2009

1. Şenol BAL - İzmir
2. Oktay VURAL - İzmir
3. Süleyman Nevzat KORKMAZ - Isparta
4. Ahmet Kenan TANRIKULU - İzmir
5. Cemaleddin USLU - Edirne
6. Yılmaz TANKUT - Adana
7. Akif AKKUŞ - Mersin
8. Recep TANER - Aydın
9. Behiç ÇELİK - Mersin
10. İsmet BÜYÜKATAMAN - Bursa
11. Necati ÖZENSOY - Bursa
12. Erkan AKÇAY - Manisa
13. Kamil Erdal SİPAHİ - İzmir
14. Osman ÇAKIR - Samsun
15. Tunca TOSKAY - Antalya
16. Münir KUTLUATA - Sakarya
17. Mithat MELEN - İstanbul
18. Hüseyin YILDIZ - Antalya
19. Mehmet EKİCİ - Yozgat
20. Ahmet Duran BULUT - Balıkesir
21. Reşat DOĞRU - Tokat

GEREKÇE

Genetiği değiştirilmiş organizmalar kısa adıyla GDO'lar bir canlının gen dizilişinin değiştirilmesi ya da kendi doğasında bulunmayan bir karakter kazandırılmasıyla yeni bir canlı organizma elde edilmesi anlamına gelmektedir ki, buna transgenik organizma adı da verilmektedir.

Bugün tıptan tarıma birçok alanda kullanılan bu transgenik ürünlerin başında soya fasulyesi, mısır, pamuk ve kanola'nın geldiği ve bu ürünlerin ve birçok ürünün ticari olarak üretilmeye başlanmasına paralel olarak tüketimlerinin de hızla arttığı gözlenmektedir.

Takriben 23 ülkede tarımı yapılan GDO'ların %99'unun ABD, Arjantin, Kanada, Brezilya ve Çin'de olduğu ve dünya genetik tarım alanı miktarının 115 milyon hektara ulaştığı, ve öngörülen pazarın şimdiden 35 milyar dolara dayandığı GDO'lara ilişkin alınan her patentten üçünün Dow Chemical, Du Pont, Syngenta, Aventis ve Monsanto adlı firmalara ait olduğu ve genetik tarımın ABD menşeli küresel devlerin tekelinde olduğu bilinen gerçeklerdir.

Her ne kadar Bakanlık yetkilileri inkâr etse de hızla günlük hayatımıza kontrolsüz bir şekilde giren GDO'ların tarımda kullanılmasının birçok potansiyel yararları yanında gıda kalitesinde değişiklik, antibiyotığe dirençlilik, diğer bitkilere gen aktarımı, polen kaçıışı vb. gibi risk ve endişeleri de beraberinde getirdiği kuşkusuzdur.

GDO'lu ürünler ülkemize hiçbir denetime tabi tutulmadan girmekte, yurda girerken GDO teşhisine yönelik analizler yapılmamakta, bu ürünler yurda girdikten sonra piyasada tüketiciye sunulmaktadır.

Zaman zaman üniversitelerce ülkemize giren veya ülkemizde üretim aşamalarında yapılan yurtiçi denetimlerinde numuneler alınarak GDO'lu olup olmadıklarına bakılmakta ama yetersiz olmaktadır.

GDO'lu ürün tespiti yapılması halinde ne tür bir cezai işleme tabi olduğu hakkında herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

Avrupa Birliği'nin GDO politikasında risk hadisesine bakışı; "Masumiyeti İspatlanana Kadar Suçlu" şeklindedir.

GDO'lu ürünlerin tüketimine etiket bilgilerinde belirtilmesi koşulu ile izin verilmektedir.

GDO'lar konusundaki AB mevzuatı 90'lı yılların başlarından beri yürürlüktedir.

GDO'lu ürünlerin ülkeye girişinde, tüketicinin alacağı üründe GDO olup, olmadığını bilmesi, seçimini kendi inisiyatifine göre yapabilmesi tüketicinin en temel hakkıdır.

Türk Gıda Kodeksi mevzuatında GDO'lu ürünler tanımlanmalı ve insan sağlığına olan zararları konusunda uyarıcı etiket bilgilendirilmelerinin yapılması gerekir.

GDO'ların araştırılmasından üretimine, üretiminden sofraya gelinceye kadar sıkı bir şekilde denetlenmesi. GDO'ların dünya politikasındaki yerinin dikkatlice izlenmesi ve ülkemiz için maksimum yarar sağlayacak önlemlerin alınması ve bu konuda yasal düzenlemelerin bilimsel gelişmeler ışığı altında vakit geçirmeden yapılabilmesi için geniş bir araştırma yapılması acilen gerekmektedir.

GDO'ların yetiştirildiği bölgelerden rüzgâr, su, polen taşıyan böcekler gibi etkilerle meydana gelebilecek gen kaçışları, başka türleri de etkileyerek biyolojik çeşitlilik kaybı, ekolojik fakirlik gibi yeni tehlikelere sebebiyet vermektedir.

Türkiye gen kaçıışı konusunda oldukça korunaksız, arazileri çok parçalı olduğundan GDO'lu ekim yapılmasının kontrolü çok güçtür.

Daha fazla geç olmadan sorunlara çözüm üretmek ve yeni politikalar geliştirmek gerekir.